

Правовий бюлетень Данської ради у справах біженців (DRC) | Випуск 80: 15 Квітня – 30 Квітня 2022

1. Кабінет Міністрів представляє систему тимчасового житла для ВПО

29 квітня 2022 року Кабінет Міністрів прийняв [Постанову №495](#), якою запроваджуються правила та умови для отримання тимчасового житла внутрішньо переміщеними особами (надалі – ВПО).

Хто має пріоритетне право на отримання тимчасового житла?: ВПО, які відповідають пріоритетним критеріям, що вказані нижче, мають право на отримання тимчасового житла.

Житловий фонд: вторинний ринок, а також новобудови.

Відповідальний орган: Державний фонд сприяння молодіжному житловому будівництву, а також органи місцевого самоврядування.

Джерело фінансування: державна субвенція, місцеві бюджети, міжнародне донорське фінансування.

Тривалість тимчасового проживання: один рік з можливістю продовження.

Житлові стандарти: придбаний або збудований житловий фонд повинен відповідати мінімальним стандартам, встановленим Житловим кодексом і положенням чинного законодавства.

Мінімальна площа: 6 м² житлової площі на одного члена сім'ї.

Порядок подання: ВПО повинна подати до місцевої ради або іншого уповноваженого нею органу [заяву](#), копії документів, що посвідчують особу, ідентифікаційний номер, довідку ВПО та документи, що підтверджують зв'язок із членами його/її сім'ї.

Розподіл житла здійснюватиметься на основі системи оцінки, яка складається з критеріїв пріоритетності та загальних критеріїв:

ПРІОРИТЕТНІ КИТЕРІЇ	БАЛИ
Сім'ї, у складі яких є особи пенсійного віку	22
Сім'ї, у складі яких є особи, які втратили працездатність	23
Сім'ї, у складі яких є вагітні жінки	24
Сім'ї з однією дитиною	25
Сім'ї з двома дітьми	26
Сім'ї з трьома і більше дітьми	27

ЗАГАЛЬНІ КРИТЕРІЇ	БАЛИ
Сім'ї з дітьми, один із батьків яких загинув або пропав безвісти	3 бали на сім'ю
Сім'ї загиблих (померлих) ветеранів війни, захисників і захисниць України	2 бали на сім'ю
ВПО з числа осіб, які належать до осіб з інвалідністю внаслідок війни та члени їх сімей	1 бали на особу
Наявність у складі сім'ї дитини, якій надано статус постраждалої внаслідок воєнних дій та збройного конфлікту	2 бали на кожну дитину
Сім'ї з дітьми з інвалідністю	3 бали на кожну дитину
Багатодітні сім'ї	2 бали на сім'ю
Неповні сім'ї з дітьми, де мати чи батько виховують їх самостійно	2 бали на сім'ю
Сім'ї, у складі яких є непрацездатні особи	2 бали на сім'ю
Наявність у складі сім'ї осіб, які хворіють на рідкісні захворювання, що міститься у цьому переліку	2 бали на сім'ю
ВПО з інвалідністю I і II групи	2 бали на особу
Сім'ї, у складі яких є особи, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи (категорії 1 і 2)	2 бали на сім'ю
Сім'ї, у яких середньомісячний сукупний дохід за попередні шість місяців, менший від прожиткового мінімуму на сім'ю в розрахунку на місяць	3 бали на сім'ю
Особи, нагороджені державними нагородами за участь в АТО	1 бал за одну нагороду
Сім'ї, які мають потребу у житлі для тимчасового проживання від підприємства, установи, організації, або які є висококваліфікованими фахівцями у відповідній галузі	2 бали на сім'ю
ВПО, які уповноважені на виконання функцій держави або органів місцевого самоврядування	3 бали на особу

Рішенням органу місцевого самоврядування (місцевої ради) може бути затверджений перелік додаткових загальних критеріїв, загальна кількість балів за якими може становити не більше 20 балів на сім'ю. У разі рівної кількості балів у заявників, пріоритет надається заявам, які було подано раніше. Впродовж одного дня з дня отримання від особи заяви, місцева рада приймає рішення щодо реєстрації особи як такої, яка потребує тимчасового житла. За результатом прийняття такого рішення, впродовж 30 днів видається [Ордер](#) на поселення. У разі коли ВПО або її представник не отримали протягом 30 календарних днів відповідний ордер, ВПО має право повторно звернутися та розпочати процес ще раз. Примусове виселення ВПО та членів його/її сім'ї із житла, наданого за цією програмою, здійснюється лише на підставі рішення суду.

2. Кабінет Міністрів спрощує процедуру отримання довідки ВПО

19 квітня 2022 року Кабінет Міністрів прийняв [Постанову №476](#), якою вніс зміни в попередню [Постанову](#), в частині спрощення процесу видачі довідки ВПО, а також запровадив додаткові гарантії захисту щодо скасування дії такої довідки. Таким чином:

- Органи місцевої влади тепер можуть вносити дані про ВПО у Єдину інформаційну базу даних про ВПО (надалі – база даних) без обов'язкової вимоги додаткового надання ВПО копій особистих документів. Посадова особа, яка вносить таку інформацію, несе персональну відповідальність за правильність внесення інформації про ВПО до електронної справи та бази даних
- ВПО не може бути знята з обліку у зв'язку з поверненням на постійне місце проживання, у разі якщо нерухоме майно такої особи пошкоджене або знищене в результаті бойових дій (у випадку, якщо така особа подала заявку на відшкодування відповідних втрат)
- ВПО не може бути знята з обліку через тривалу відсутність особи за місцем проживання під час дії карантинних заходів щодо COVID, а також впродовж 30 днів з дня скасування карантину.

3. Кабмін розширює групи осіб, які мають право на цільову допомогу

16 квітня 2022 року Кабінет Міністрів прийняв [Постанову №457](#), якою розширив коло осіб серед переміщених та постраждалих від збройного конфлікту, яким може бути надана допомога. З травня 2022 року допомога також буде надаватися таким категоріям осіб:

- ВПО, які перемістилися з тимчасово окупованої території Автономної Республіки Крим і м. Севастополя;
- ВПО, які перемістилися з території територіальних громад, що розташовані в районі проведення воєнних (бойових) дій, у тимчасовій окупації, оточенні (блокуванні);
- ВПО, у яких житло зруйноване або непридатне для проживання внаслідок пошкодження і які подали заявку на відшкодування відповідних втрат, зокрема через Дію

Для отримання допомоги слід подати:

- Документ, який посвідчує особу у паперовому або у електронному вигляді (через Портал Дія);
- РНОКПП (Ідентифікаційний код) – за наявності;
- Свідоцтво про народження дитини у паперовому або у електронному вигляді (через Портал Дія).

У разі відсутності у особи, якій надається допомога, дві особи, які можуть підтвердити дані про ВПО, яка отримує допомогу, зобов'язані надати свої документи. Така допомога виплачується наступним чином:

- Місцевими виконавчими органами/військовими адміністраціями - мешканцям відповідної територіальної громади

- АТ “Укрзалізниця” - особам, що евакуюються з територій, на яких ведуться бойові дії, у більш безпечні місця

4. Кабінет Міністрів представив правову основу участі МКЧХ у проєкті фінансової підтримки окремих категорій осіб, у тому числі ВПО

26 квітня 2022 року Кабінет Міністрів прийняв [Постанову №487](#), якою запроваджуються правові основи для реалізації спільної з Міжнародним Комітетом Червоного Хреста в Україні, Товариством Червоного Хреста України та Урядом програми щодо фінансової підтримки окремих категорій осіб, у тому числі ВПО.

Хто має право на допомогу?: МКЧХ, Товариство Червоного Хреста України та Міністерство соціальної політики узгодять перелік уразливих категорій, включаючи ВПО, які матимуть право на допомогу у рамках проєкту.

Сума фінансової допомоги: Неоподатковуваний щомісячний платіж 2500 грн на особу.

Термін: Один місяць з можливістю продовження.

Процедура подання заяви: Окремої процедури немає. Особи, які відповідають критеріям вимог, отримують повідомлення про прийняття рішення щодо надання фінансової допомоги. Цю виплату можна отримати незалежно від інших державних або недержавних пільг і програм.

5. Кабінет Міністрів вносить зміни у правила вчинення нотаріальних дій впродовж дії воєнного стану

19 квітня 2022 року Кабінет Міністрів прийняв [Постанову №480](#), про внесення змін у діяльність нотаріусів та функціонування державних реєстрів на час дії воєнного стану.

Основні обмеження:

- забороняються нотаріальні дії за участю фізичних та юридичних осіб з РФ (або якщо власниками такої юридичної особи є громадянами РФ), за виключенням нотаріального посвідчення підпису у заяві про вихід з громадянства РФ та посвідчення заповіту військовополоненого
- нотаріальні дії пов'язані з нерухомим майном (відчуження нерухомого майна, іпотеки, встановлення довірчої власності, тощо.) здійснюються виключно за місцезнаходженням такого майна
- вчинення нотаріальних дій, таких як договори купівлі-продажу, іпотечні договори, договори позики тощо, дозволяється лише тим нотаріусам, які включені до затвердженого Міністерством юстиції переліку (перелік доступний [тут](#))

Основні зміни:

- посвідчення деяких довіреностей може здійснюватись на білих аркушах паперу (замість використання спеціальних нотаріальних бланків) за виключенням нотаріальних дій щодо

розпорядження деяким майном, такими як нерухоме майно, розпорядження банківськими коштами та цінними паперами.

- Шестимісячний строк на прийняття спадщини або відмови від неї зупиняється на строк дії воєнного стану.
- Довіреності та заповіти військовослужбовців, працівників правоохоронних органів та органів цивільного захисту можуть посвідчуватися командиром (начальником) цих формувань (органів) або іншою уповноваженою таким командиром особою з подальшим надсиланням таких заповітів, довіреностей до Міністерства юстиції або його територіального органу для забезпечення їх реєстрації нотаріусами.

6. Кабінет Міністрів розтлумачив деякі питання та процедуру використання коштів, що надходять для пожертв на підтримку Україні

19 квітня 2022 року Кабінет Міністрів прийняв [Постанову №472](#), яка визначає цілі та порядок використання коштів, що надходять для пожертв на підтримку України на офіційні рахунки «United24». Нижче наведено перелік міністерств, які мають повноваження використовувати кошти, а також стислий опис цілей, на які можна витратити кошти:

- Міністерству оборони – для придбання спорядження та амуніції
- Міністерству інфраструктури – відновлення зруйнованого майна та інфраструктури
- Міністерству розвитку громад – відновлення соціальної інфраструктури (освіта, здоров'я, спортивні споруди), адміністративних будівель та житла
- Міністерству охорони здоров'я – задоволення потреб охорони здоров'я
- Міністерство соціальної політики – для гуманітарної підтримки осіб, що постраждали у зв'язку з бойовими діями

7. Президент утворив Національну раду з відновлення України від наслідків війни

21 квітня 2022 року Президентом було винесено [Указ №266/2022](#), яким започатковано діяльність Національної ради з відновлення України від наслідків війни при Президенті. Метою створення Ради є розробка плану повоєнної відбудови України.

8. Кабінет Міністрів відкриває два додаткових пункти пропуску на кордоні з Румунією

29 квітня 2022 року Кабінет Міністрів прийняв [Розпорядження № 333-р](#) відкриваючи два додаткових пункти пропуску перетину державного кордону з Румунією.

	Дяківці	Красноільськ
Режим функціонування	для пішоходів та автомобілів (в т.ч. автобусів) Крім вантажних авто	Для пішоходів та автомобілів (до 3,5 тонн) Крім вантажних авто
Графік роботи	24/7	8.0 – 20.00

9. Комісія ЄС сприяє обміну гривні

Довідка: у зв'язку з введеними НБУ обмеженнями щодо обміну іноземної валюти, громадяни України, до перетину державного кордону, не могли здійснювати операції з обміну гривні на іноземну валюту. Відповідно, після перетину кордону, були труднощі з пошуком пунктів обміну валют, які могли б обмінювати гривню на іноземні валюти. Пункти обміну неохоче приймають гривню у зв'язку з її обмеженою конвертованістю та високим ризиком її девальвації. Це спричинило готівкову кризу для багатьох українців, що не могли використати національну валюту України для задоволення щоденних потреб.

19 квітня 2022 року Європейська Комісія винесла [Рекомендацію 2022/С 166/01](#), що спрямована на полегшення обміну гривні. Рекомендація закликає країни-члени ЄС запровадити на національному рівні способи полегшення обміну гривні на відповідні національні валюти за наступних умов:

- Особа повинна надати докази того, що він/вона має право на тимчасовий або достатній національний захист
- Максимально дозволена сума для обміну валюти - 10 000 грн на одну особу
- Заборонено справляти податки чи збори за обмін валюти
- Курс обміну валюти має відповідати офіційному курсу НБУ
- Строк на здійснення обміну валют за цією схемою має становити не менше 3 місяців.

10. Верховна Рада внесла зміни у Закон про осіб зниклих безвісти

26 квітня 2022 року Президент підписав [Закон №2191-IX](#) про внесення змін до [Закону №2505-VIII](#) «Про правовий статус осіб, зниклих безвісти» від 2018 року. Зміни передбачають визначення особи зниклої безвісти за особливих обставин у контексті тимчасової окупації частини України. Одним із нововведень є скасування вимоги обов'язкової наявності судового рішення про визнання особи такою, що зникла безвісти. Статус особи, що зникла безвісти за особливих обставин тепер можна отримати відразу після внесення відомостей до Єдиного реєстру осіб зниклих безвісти за особливих обставин.

Після внесення змін до Закону 29 квітня 2022 року Кабінет Міністрів прийняв [Постанову №511](#), якою визначив порядок роботи Уповноваженого з питань осіб, зниклих безвісти за особливих обставин. Уповноважений є посадовою особою Міністерства з питань реінтеграції, яка виконує наступні функції:

- Формування пошукових груп
- Організування, збирання, ведення переговорів та обміну інформації з державними та недержавними органами, включаючи міжнародні організації, з питань розшуку зниклих безвісти осіб
- Контролювання виконання заходів з пошуку, які включають отримання інформації від Національної поліції про хід розшуку
- Створення експертних груп та комісій
- Комунікація з родичами осіб, зниклих безвісти, та надання їм інформації
- Участь у розробці проектів нормативно-правових актів щодо осіб, зниклих безвісти за особливих обставин, та їх правового статусу

Формування пошукових груп: пошукові групи будуть формуватися відповідно до наказу Уповноваженого, за погодженням з Національною поліцією, СБУ, ДСНС та Об'єднаним оперативним штабом Збройних Сил.

Повноваження та функції пошукових груп: пошукові групи мають право на збір усієї необхідної інформації про осіб, зниклих безвісти за особливих обставин, проведення опитувань, огляд території та місць можливого поховання, аналіз звернень громадян, громадських організацій тощо. Пошукові групи також уповноважені на збір тіл (останків) і їх передачу родичам осіб, зниклих безвісти за особливих обставин.

Інші законодавчі зміни

1. Президент продовжив строк дії воєнного стану до 25 травня 2022 року ([Указ №259/2022](#) від 18 Квітня 2022).
2. Кабінет Міністрів дозволив подання заяв на допомогу від міжнародних організацій через Портал Дія ([Постанову № 455](#) від 16 квітня 2022).
3. Кабінет Міністрів призначив Державну службу з надзвичайних ситуацій у якості відповідального органу з питань огляду пошкоджених та знищених об'єктів на територіях, де не ведуться бойові дії ([Постанова №473](#) від 19 квітня 2022).
4. Кабінет Міністрів виділив Харківській військовій адміністрації 250 млн. грн. на відновлення та ремонт пошкодженої житлової нерухомості та цивільної інфраструктури ([Розпорядження №340-р](#) від 26 квітня 2022).

Цей правовий бюлетень розроблений завдяки фінансовій підтримці у рамках цивільного захисту та гуманітарної допомоги Європейського Союзу, Швейцарії через Швейцарську агенцію розвитку та співробітництва (SDC), а також уряду Великої Британії.

Деякі терміни, що використовуються у цьому документі, взяті із законопроектів або чинного законодавства. Відповідальність за зміст бюлетеня несуть виключно автори, він не обов'язково відображає позицію DRC, Європейського Союзу, урядів Швейцарії чи Великої Британії. Ні DRC, ні ЄС, ні уряди Швейцарії чи Великої Британії не можуть нести за нього відповідальність.